

причині комп'ютерний курс має бути не конгломератом різноманітних модулів, а цільною багатокомпонентною системою, яка віддзеркалює наукові та методичні погляди автора.

Список використаних джерел:

1. Антонова С. Г., Тюрина Л. Г. Современная учебная книга. – М., 2001.
2. Кикоть Е. И. ИКТ-компетентность учителя – одно из условий эффективности современного урока [Электронный ресурс] / Е. Кикоть. – Режим доступа: <http://ipk.khakasnet.ru/forum/index.php?showtopic=9260>
3. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; За заг. ред. О. М. Пехоті. – К.: А.С. К., 2001. – 256 с. – Бібліогр. в кінці розд.
4. <https://ru.wikibooks.org/wiki/%B8?oldid=83312>

Тимошенко Н.І.

методист вищої категорії;

Дараган Т.П.

методист вищої категорії;

Власюк О.А.

*старший науковий співробітник,
Інститут модернізації змісту освіти*

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ОСВІТИ

Тенденції розвитку сучасного суспільства, його яскраво виражена інформатизація пояснюють необхідність усе більш широкого використання інформаційних технологій у сфері освіти. В даний час кожна людина незалежно від її професії та особливостей діяльності повинна володіти навичками роботи з електронними засобами обробки і передачі інформації.

Модернізація системи вищої освіти пов'язана з введенням в освіту інноваційних технологій, в основу яких покладено цілісні моделі освітнього процесу. Тому одним із завдань вищої освіти є підготовка фахівця, який вільно орієнтується у світовому інформаційному просторі, має знання та навички щодо пошуку, обробки та зберігання інформації, використовуючи сучасні комп'ютерні технології. Якісне функціонування освіти неможливе без використання сучасних телекомунікаційних і комп'ютерних засобів зберігання, опрацювання, передавання, подання інформації.

Інформатизація освіти – частина інформатизації суспільства, процесу, який прийняв характер інформаційного вибуху або революції з середини ХХ століття, що дає основу характеризувати сучасне суспільство як інформаційне. Це означає, що в усіх сферах людської діяльності зростає роль інформаційних процесів, підвищується потреба в інформації і в засобах для її виробництва, обробки, зберігання і використання.

На даний час інформатизація є найважливішим механізмом реформування освітньої системи, спрямованим на підвищення якості,

доступності і ефективності освіти. Розвиток інформаційних і комунікаційних технологій відкриває нові можливості і ставить нові вимоги до системи освіти.

Основні стратегічні цілі та напрями розвитку інформаційного суспільства в Україні визначені Законом України № 537-V від 9 січня 2007 р. «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки». Ним було передбачено і почали втілюватись такі пріоритети: «Прискорення розробки, державну підтримку впровадження та використання інформаційно-комп'ютерних технологій в усі сфери суспільного життя, забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, створення загальнодержавних інформаційних систем, розвиток національної інформаційної інфраструктури та її інтеграція із світовою інфраструктурою, збереження культурної спадщини України шляхом її електронного документування».

Зокрема, у ст. 8 розділу 3 визначене завдання забезпечення навчання, виховання, професійної підготовки людини для роботи в інформаційному суспільстві» та шляхи його реалізації:

- розвивати національний науково-освітній простір на базі інформаційно-комунікаційних систем;
- розробити методологічне забезпечення використання комп'ютерних мультимедійних технологій під час викладання шкільних предметів, навчання студентів;
- забезпечити пріоритетність підготовки фахівців з ІКТ;
- вдосконалити навчальні плани, відкрити нові спеціальності з новітніх ІКТ;
- створити системи дистанційного навчання на основі ІКТ;
- забезпечити навчальні заклади та наукові установи сучасними засобами ІКТ і необхідними інформаційними ресурсами;
- забезпечити вільний доступ до засобів ІКТ та інформаційних ресурсів, особливо у сільській місцевості та важкодоступних населених пунктах;
- підвищити комп'ютерну грамотність населення, зокрема пенсіонерів, малозабезпечених, селян.

Отже, інформатизація освіти – комплекс заходів по перетворенню педагогічних процесів на основі впровадження в навчання і виховання інформаційної продукції, засобів, технологій. Крім цього, інформатизація освіти – це комплексний, багатоплановий процес, в якому беруть участь студенти, професорсько-викладацький склад і адміністрація вищого навчального закладу та містить в собі:

- впровадження комплексу програм управлінням освіти у ВНЗ;
- створення єдиного інформаційного освітнього простору ВНЗ;
- використання інформаційних технологій в освітніх дисциплінах;
- розробка інтегрованого заняття;
- проектна діяльність і активне використання Інтернет в освіті.

ІКТ здійснюють активний вплив на процес навчання і виховання студентів, оскільки змінюють схему передавання знань і методи навчання. Разом з тим, впровадження ІКТ у систему освіти не тільки впливає на освітні технології, а й уводить до процесу освіти нові. Вони пов'язані із застосуванням комп'ютерів і телекомунікацій, спеціального устаткування, програмних та апаратних засобів, систем обробки інформації. Також вони

пов'язані зі створенням нових засобів навчання і збереження знань, до яких належать електронні підручники і мультимедіа; електронні бібліотеки й архіви, глобальні та локальні освітні мережі; інформаційно-пошукові та інформаційно-довідкові системи.

Жодна зі спеціальностей всіх галузей знань не залишається без застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

Виходячи з вище сказаного, сучасні інформаційні технології є основою процесу інформатизації освіти, реалізація якого припускає:

- поліпшення якості навчання за допомогою більш повного використання доступної інформації;

- підвищення ефективності навчального процесу на основі його індивідуалізації та інтенсифікації;

- розробку перспективних засобів, методів і технологій навчання з орієнтацією на розвиваючу, випереджальну і персоніфіковану освіту;

- досягнення необхідного рівня професіоналізму в оволодінні засобами інформатики та обчислювальної техніки;

- інтеграцію різних видів діяльності (навчальної, учбово-дослідницької, методичної, наукової, організаційної) у рамках єдиної методології, заснованої на застосуванні інформаційних технологій;

- підготовку учасників освітнього процесу до життєдіяльності в умовах інформаційного суспільства;

- підвищення професійної компетентності і конкурентноздатності майбутніх фахівців різних галузей;

- подолання кризових явищ у системі освіти.

Однією з найважливіших задач інформатизації освіти є формування інформаційної культури фахівця, рівень сформованості якої визначається, по-перше, знаннями про інформацію, інформаційні процеси, моделях і технологіях; по-друге, уміннями і навичками застосування засобів і методів обробки та аналізу інформації в різних видах діяльності; по-третє, умінням використовувати сучасні інформаційні технології в професійній (освітній) діяльності; по-четверте, світоглядним баченням навколишнього світу як відкритої інформаційної системи.

Використання інформаційних технологій у системі освіти сприяє створенню «комп'ютерної методології навчання», що орієнтована на застосуванні в навчальному процесі таких методів, як комп'ютерне моделювання учбово-пізнавальної діяльності, метод інформування, програмування навчальної діяльності, асоціативний метод, метод тестування, ігровий метод активного навчання, метод проектів [1, с. 267], метод «непоставлених задач» [2, с. 102], метод ситуаційного моделювання [3, с. 60] та ін.

Сьогодні в освіті відбуваються фундаментальні зміни – міняються мета і цінності, з'являються нові концептуальні підходи щодо розробки і використання новітніх технологій навчання. Реалізація переважної більшості освітянських задач на сьогодні неможлива без використання сучасних методів і засобів інформатизації.

На даний час в Україні працює декілька інформаційних систем освіти загальнодержавного рівня. Зокрема, це Єдина державна електронна база з питань освіти (ЄДЕБО), Інформаційна система управління освітою (ІСУО), Інформаційно-виробнича система інформаційного та документарного

забезпечення установ та громадян України в галузі освіти (ІВС «ОСВІТА»), Інформаційно-пошукова система «Конкурс» тощо. Згідно із статтею 8 Закону України «Про вищу освіту» ЄДЕБО складається з трьох реєстрів: реєстру вищих навчальних закладів, реєстру документів про вищу освіту, реєстру сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання.

Таким чином, інформаційні технології – це сукупність методів та програмно-технічних засобів, об'єднаних у технологічний ланцюжок, що забезпечує збирання, оброблення, зберігання, поширення та відображення інформації, з метою зменшення трудомісткості процесів використання інформаційного ресурсу, а також підвищення їхньої надійності та оперативності. А застосування комп'ютерної методології навчання орієнтовано в першу чергу на інтеграцію усіх видів навчальної діяльності і підготовку суб'єктів освітнього процесу до життєдіяльності в умовах інформаційного суспільства.

Список використаних джерел:

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія / В. Ю. Биков. – К.: Атіка, 2009. – С. 267-345.
2. Коваль Т. І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності: навч.-метод. посіб. / Т. І. Коваль. – К.: Вид. центр НЛУ, 2009. – С. 102-156.
3. Черниш Л. І. Сучасні інформаційні технології як засіб модернізації вищої освіти / Л. І. Черниш // Проблеми освіти: Наук. зб. – К.: Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України, 2008. – № 55. – 60-73 с.
4. Основи нових інформаційних технологій навчання: посібник для вчителів / Машбиць Ю. І., Гокуль О. О., Жалдак М. І., та ін. / за ред. Машбиця Ю. І. / Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – К.: ІЗМН, 1997. – С. 37-109.